

Sociaal en Cultureel Planbureau

Kleine gebaren

Het belang van
dorpsgenoten voor ouderen

Lotte Vermeij

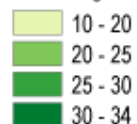
9 september 2016, Brugge

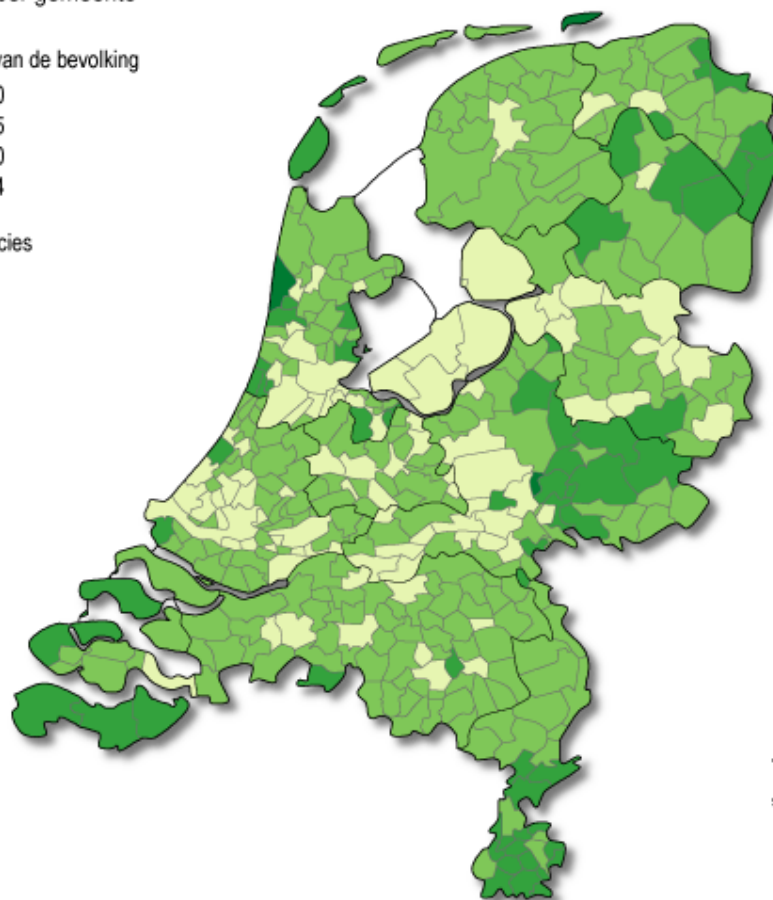
65-plussers 2020

prognose, per gemeente

Percentage van de bevolking

— provincies

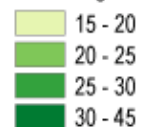

Bron: PBL/CBS

65-plussers 2040

prognose, per gemeente

Percentage van de bevolking

— provincies

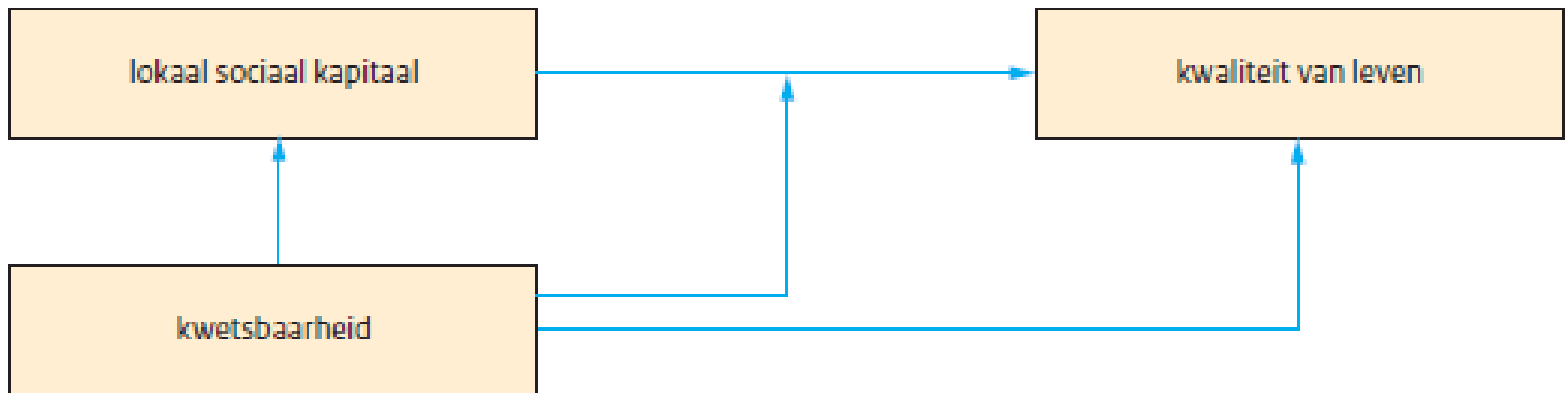

Bron: PBL/CBS

Is het dorp een sociaal vangnet?

Kwetsbaarheid:

‘Ik realiseerde me pas dat ik kwetsbaar was nadat ik was gevallen, want ik deed alles nog zelf. Op mijn 89ste brak ik mijn heup bij een val op het toilet. Ik dacht: ‘Hoe kom ik hier vandaan, wie helpt me?’ Ik ben uiteindelijk in de slaapkamer gekomen, maar op zo’n moment voel je je wel kwetsbaar, ook omdat je afhankelijk bent.’

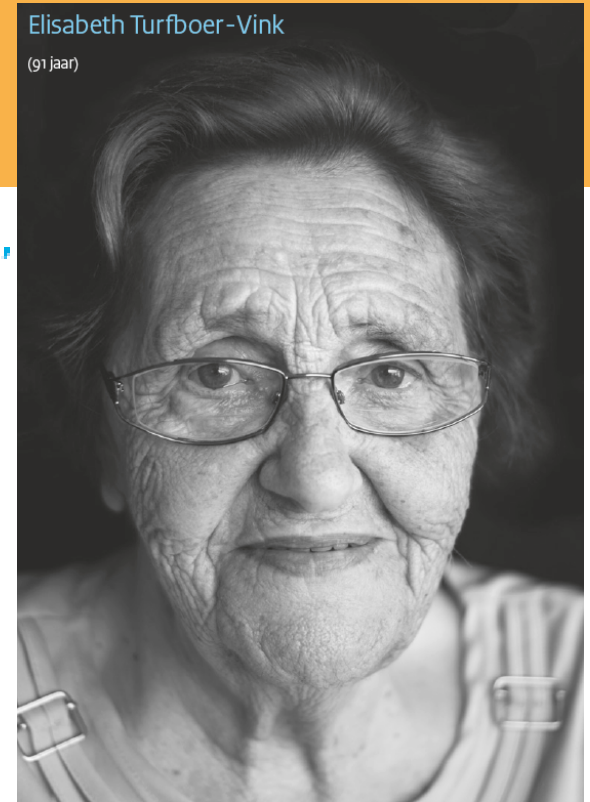
Willem Swart

(94 jaar)

Elisabeth Turfboer-Vink

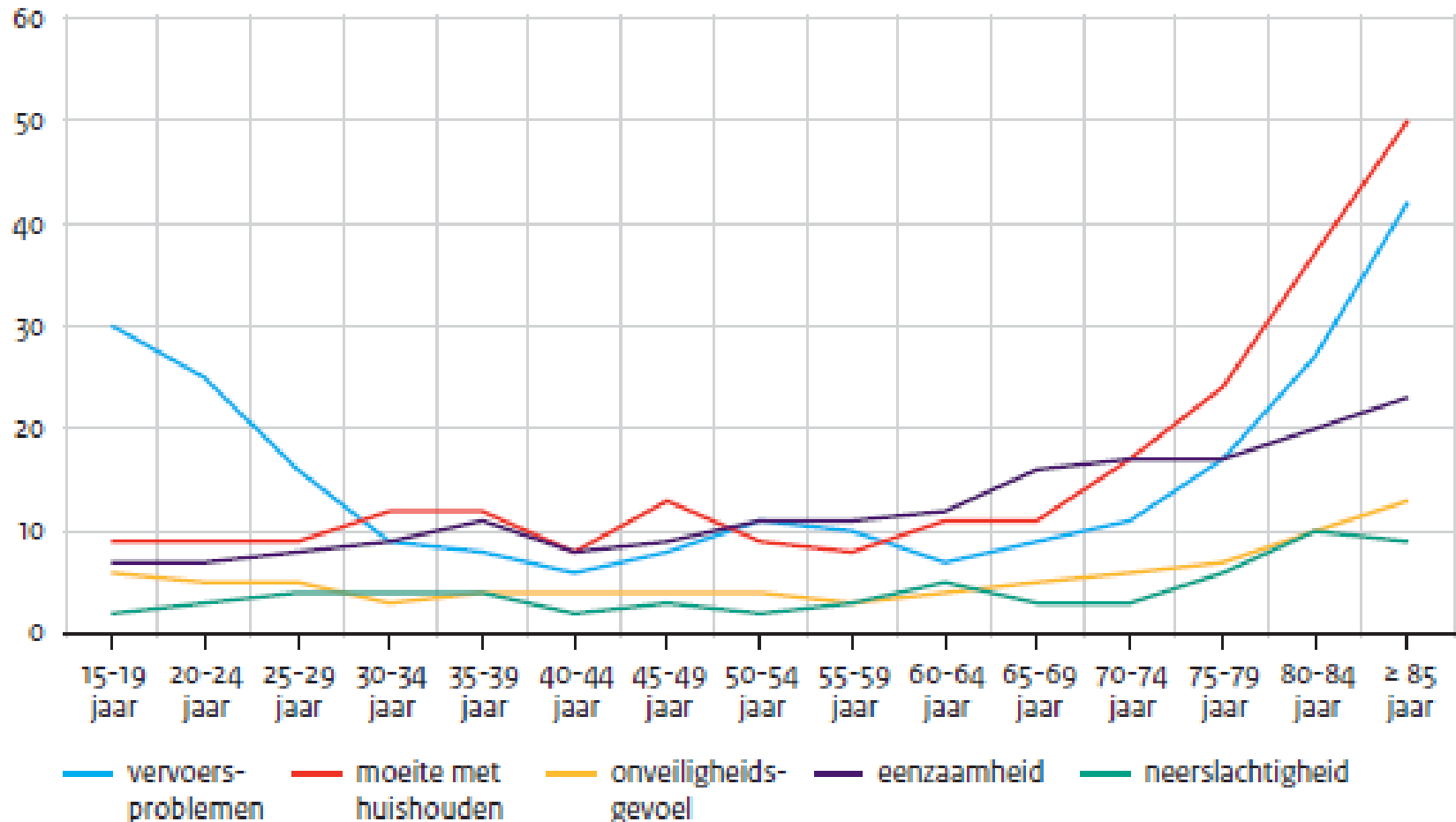
(91 jaar)

‘Ik voel me pas kwetsbaar als de dood nadert. Wel is het soms naar dat je minder contacten hebt dan vroeger. Ik had vroeger veel vrienden en zat overal bij. Veel mensen zijn dood, die heb ik allemaal overleefd. Weinig contacten maakt je misschien ook wel wat kwetsbaarder.’

Kwaliteit van leven: praktisch en sociaal-emotioneel

Lokaal sociaal kapitaal

‘De ene dag gaat het beter dan de andere dag. Ik kan overal nog aan meedoen. Ik kom voor de dag zoals ik ben en ik maak nog grapjes met de vrouwen. Je hebt hier nog eens een leuk praatje met de burens, je drinkt een kopje koffie. Ik mag niet klagen.’

Dirk Schaap

(91 jaar)

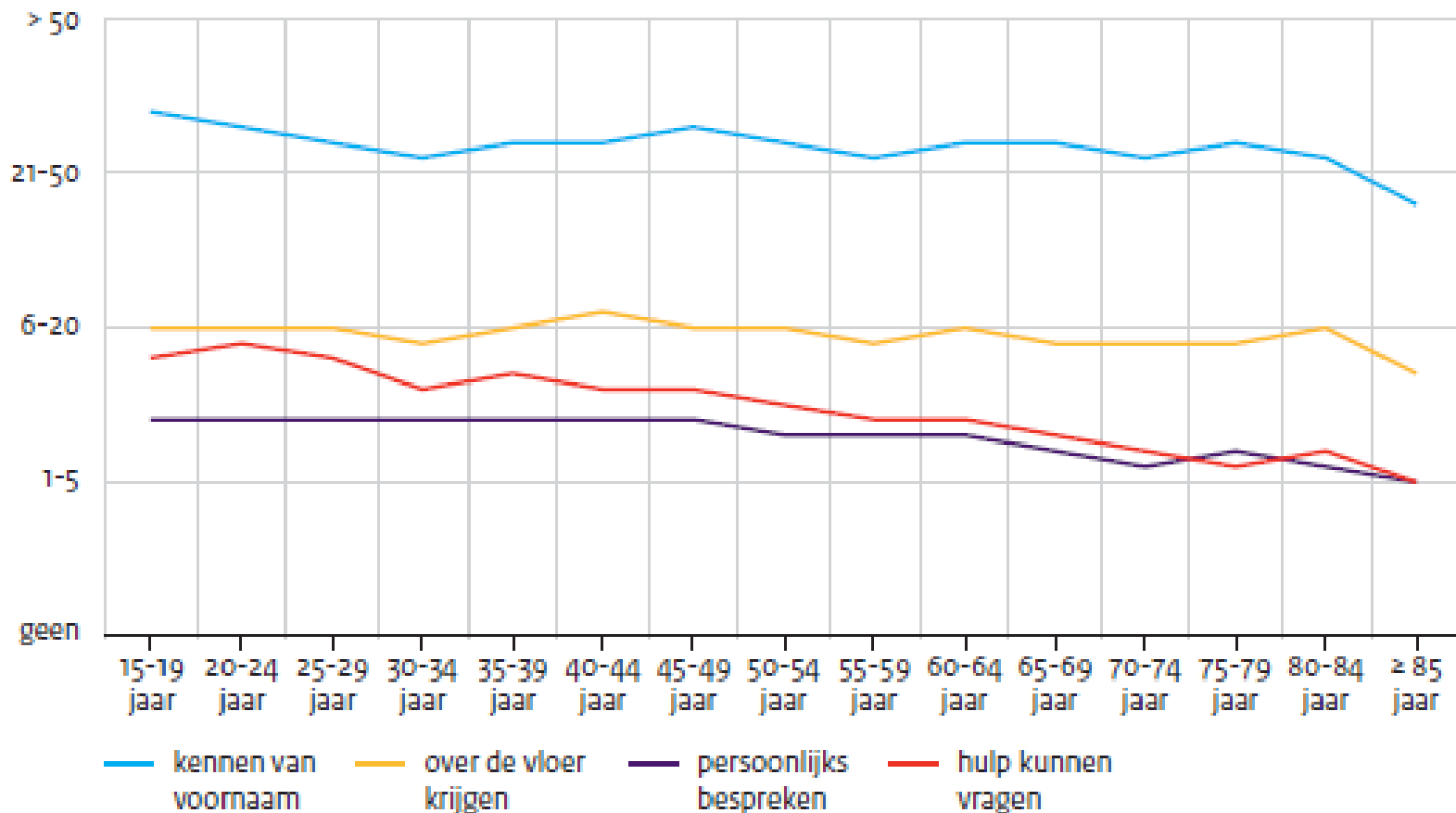

Lokale contacten ↔ lokale omgangsvormen

- Privésfeer
 - Selectief
 - Normen gericht op solidariteit en wederkerigheid
 - Hulp
- Openbaar
 - Collectief
 - Normen gericht op afstand: 'vraagverlegenheid' en 'handelingsverlegenheid'
 - Gezamenlijke inzet voor collectieve doelen als veiligheid en openbare ruimte (zorgcoöperaties dus uitzondering)
 - Wel belangrijk onderdeel dagelijks leven

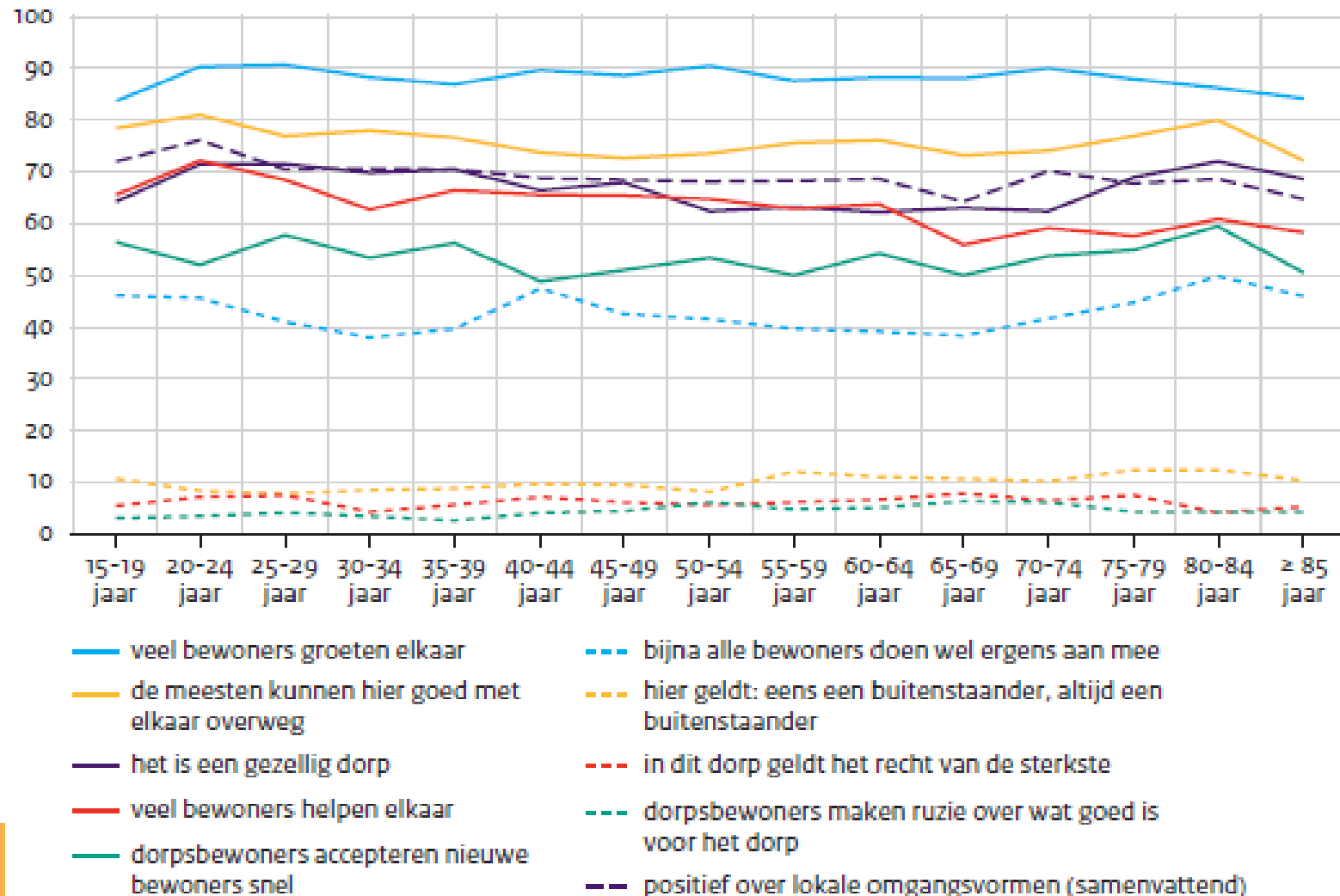

Afnemende lokale contacten

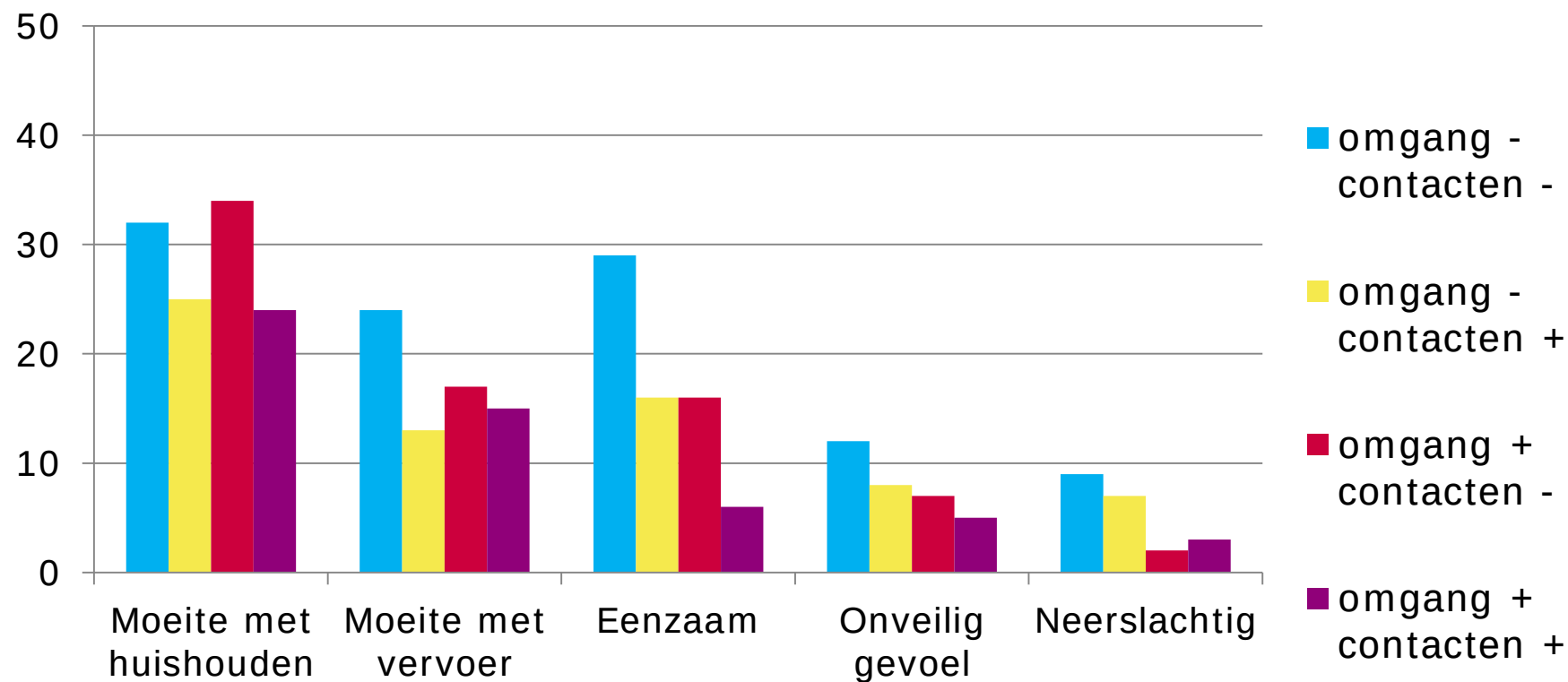

Vrijwel onverminderd positief over omgang in dorp

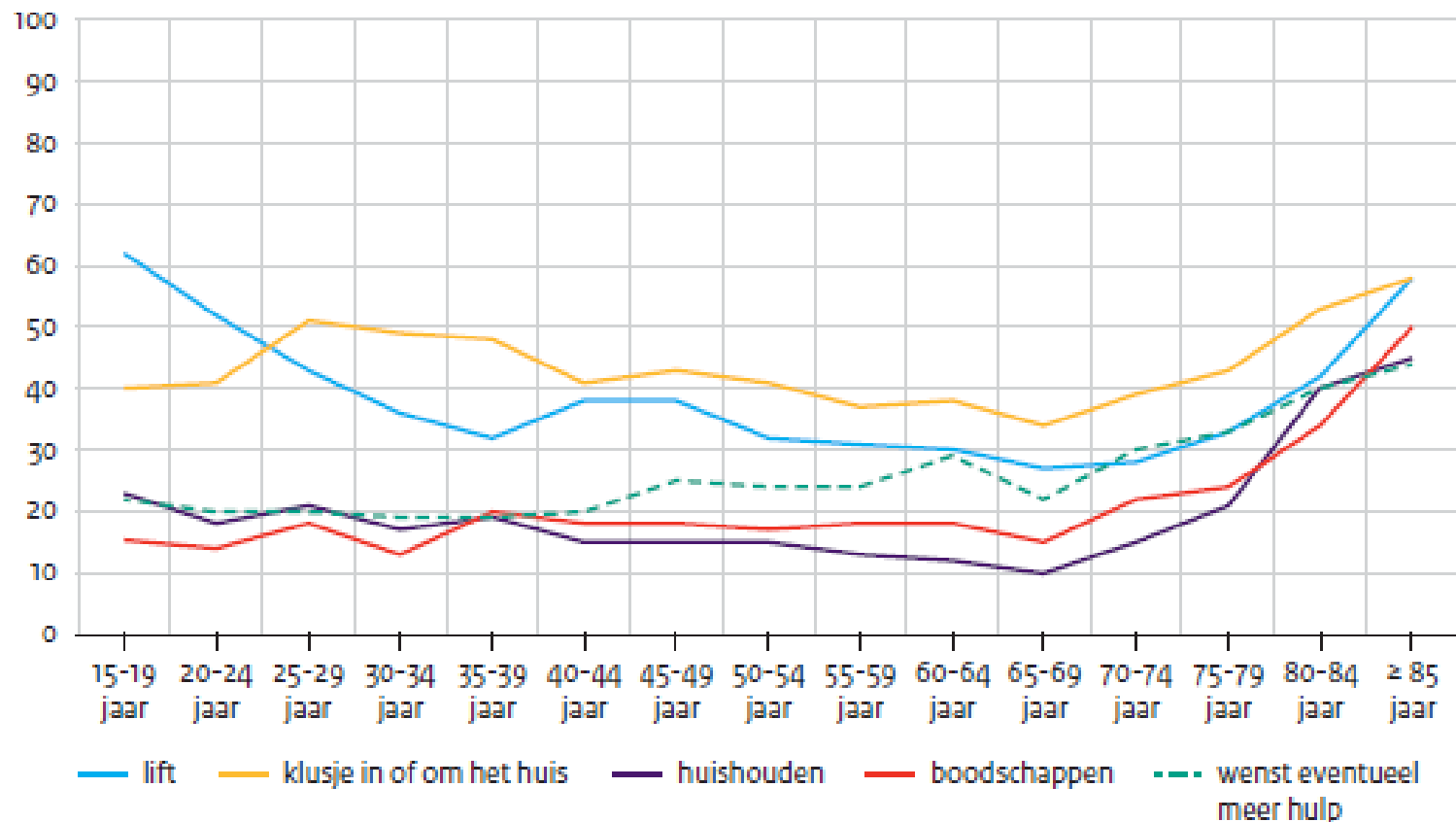

Lokale contacten van praktische waarde, lokale omgangsvormen sociaal-emotioneel

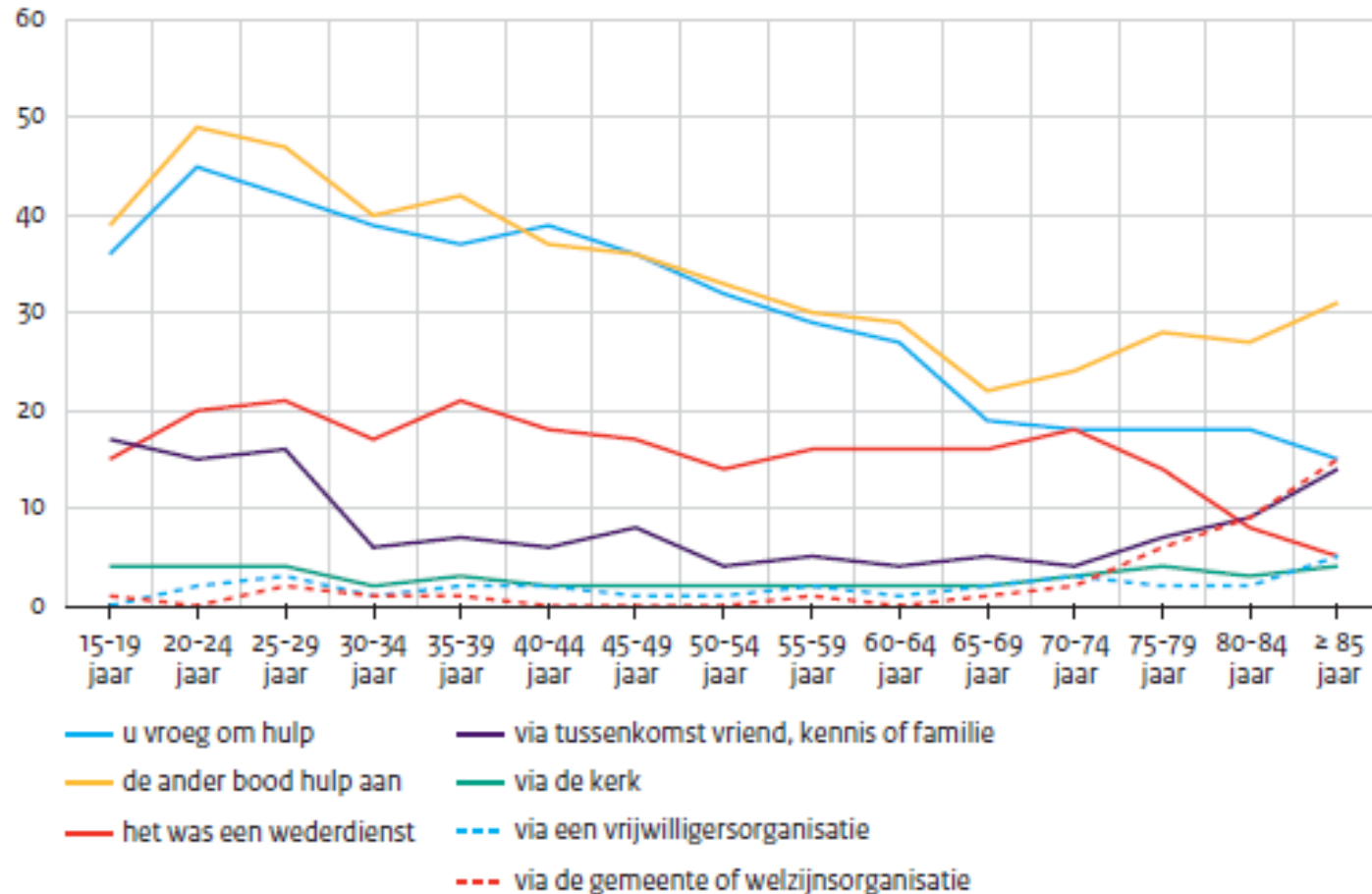

Kwetsbare ouderen krijgen meer hulp van dorpsgenoten, met uitzondering van armere ouderen

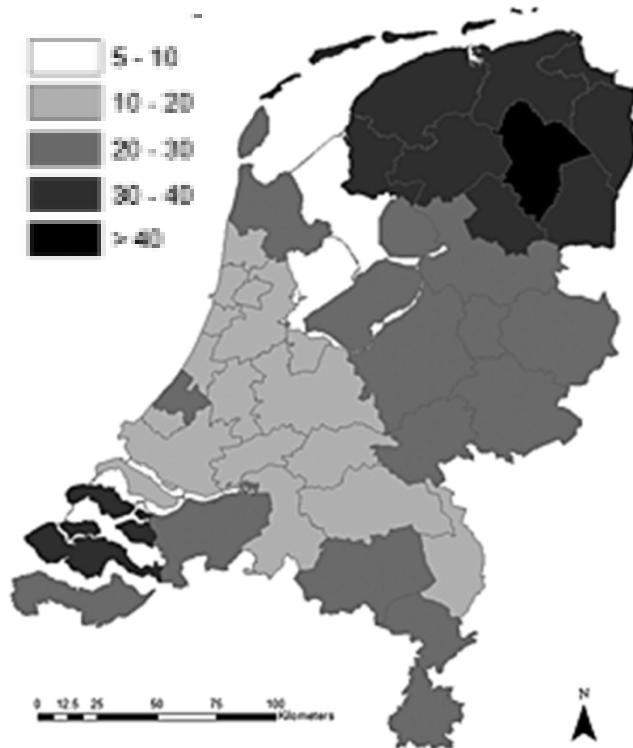

Maar bemiddeling wordt hierbij belangrijker

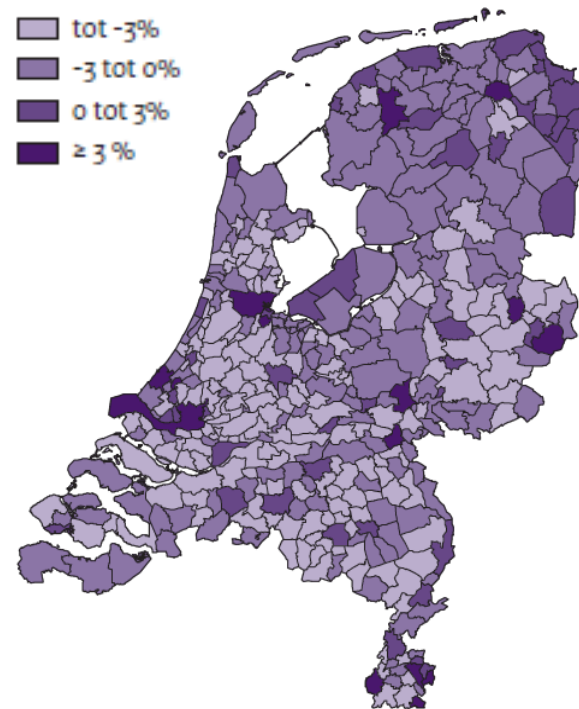

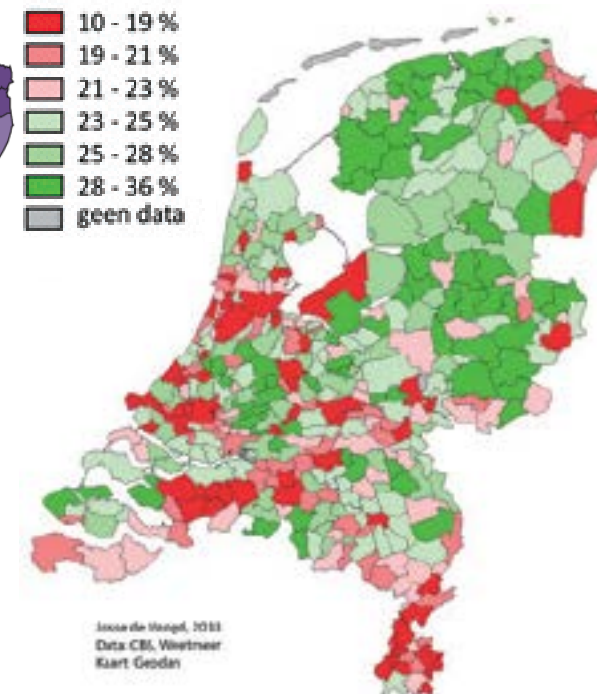
Afstand tot kinderen, 75 jaar

Laag inkomen (afwijking tov NL)

Vrijwilligers

Vd Pers en Mulder (2013)

Vrooman et al. (2014)

De Voogd (2013)

Dank voor uw aandacht!

www.scp.nl